

Unikátní vodní kanál, který znají všichni slavní čeští slalomáři, vznikl trochu náhodou

S myšlenkou na jeho vybudování přišel tehdejší funkcionář Tesly Žižkov Antonín Pípal, když Metrostav dokončoval vodní dílo Trnávka

Vysočinská nej

JIRÍ JÍRA

Želiv – Když na řece Trnávce vznikalo vodní dílo Trnávka, které se nachází nad obcí Želiv, přišel Antonín Pípal s odvážným nápadem vybudovat pod hrází unikátní dráhu pro vodní slalom.

Slalomářský vodní kanál Trnávka se tak stal výjimečným sportovištěm, které ani po bezmála čtyřech desetiletích od svého vzniku nemá obdoby. A to nejen v České republice.

Vodní dílo Trnávka, které se nachází necelé dva kilometry nad soutokem řeky Trnávky (někdy též Trnavy) s řekou Želivkou, bylo postaveno v letech 1977 až 1981.

Když Metrostav stavbu dokončoval, objevila se myšlenka s kanálem. „S nápadem vybudovat pod hrází slalomovou trať přišel tehdejší funkcionář Tesly Žižkov Tonda Pípal,“ potvrzuje Stanislav Hájek, náš průvodce po umělé slalomové trati Trnávka, který se kolem vody pohybuje celý život. V současnosti je předsedou oddílu RK Stan, který už dvacet let organizuje na Trnávce raftové závody.

Díky dobrým kontaktům se nápad podařilo realizovat. Trnávka se místem náročného umělé tratě nestala úplně náhodou. Vodácký oddíl tělovýchovné jednoty Tesla Žižkov do zdejšího kraje už léta jezdil. „Na Želivce pod malou přehradou měl oddíl tréninkové středisko mládeže a tam se před zprovozněním umělého kanálu na Trnávce jezdily i závody,“ vysvětluje Stanislav Hájek.

Když vodáci začali kanál na Trnávce využívat, bylo toto sportoviště označováno za nejtěžší slalomovou trať v Evropě. Trať je dlouhá 700 metrů, spád má 11 metrů. Člení ji více než čtyři desítky umělých překážek, některé jsou stejně jako celé koryto z betonu, většina jich je dřevěných na ocelových profilech, nechybí tvarování dna, které vytváří vodní válce a umělé proudy.

KANÁL. To je on, unikátní umělý kanál pro vodní slalom na Trnávce pod stejnojmennou přehradou. Na snímku vlevo dole průvodce sportovištěm Stanislav Hájek, který před dvaceti lety pozval na kanál rafty. Sportoviště patří sportovcům, stavba Povodí Vltavy. Foto: Deník / Jiří Jíra (3x)

Když je koryto bez vody, působí mírumilovně a neškodně. Když je ale při závodě předpisově plné, prověřuje šampióny.

A že jich za těch pětatřicet let bylo! Vždyť přes nomináční závody právě tady na umělém kanále nad Želivem vedla pro české i slovenské reprezentanty cesta za medailemi na olympijských hrách, mistrovstvích svět i mistrovstvích Evropy. „Všichni, kdo v tomto sportu, tedy ve vodním slalomu, něco znamenali a znamenají, jezdili na Trnávce. Někteří právě tady často začínali,“ zdůrazňuje Stanislav Hájek.

Korytem dolů určitě jeli a zpátky nahoru na start pěkně po svých nesčetněkrát šlapali Lukáš Pollert, Štěpánka Hilgertová, Luboš Hilgert, Jiří Rohan s Miroslavem Šimkem, Stanislav Ježek, Ondřej Raab, Marcela Sadilová, Vavřinec Hradilek, Ondřej Štěpánek s Jaroslavem Volfem, Jiří Prskavec nebo třeba Kateřina Kudějová. Odborníci i znalci úspěšného českého vodního slalomu nejlépe vědí, že by ten seznam mohl být několikrát delší.

Vodní slalom patří na olympiády pravidelně od roku 1992. Jen o několik let později se na kanále na Tr-

návce začala vedle kajaků a kánoí objevovat další plavidla, která toto sice umělé, ale přesto přírodní sportoviště dostala do širšího povědomí veřejnosti.

Když v roce 1993 vznikla mezinárodní raftařská federace, bylo jisté, že zanedlouho dorazí raftaři i na Trnávku. „První rafty se na Trnávce objevily v roce 1997, kdy se zde konaly první závody, a kanál pochopitelně zpopularizovaly,“ pochvaluje si český raftařský průkopník Stanislav Hájek.

S raftingem přišlo více adrenalinu a možná i pocit odvážlivců, že je to jednodušší způsob, jak zdotat ná-

ročnou trať. O tom ale Stanislav Hájek polemizuje. „Na kanálu tady na Trnávce se na raftu nikdo snadno nesveze. Naopak je to náročnější, protože čtyři nebo šest lidí musí myslet úplně stejně, zatímco v kajaku nebo v kánoi stačí rozhodnutí jedné, maximálně dvou hlav,“ připomíná průvodce z Trnávky.

Poslední a opět adrenalinový impuls dostala Trnávka před nějakými pěti až osmi lety, kdy zde začali závody pořádat i takzvaní „plastáci“. Jde o závody na kratších plastových kajacích na trati bez branek, ale s plněním jiných, samozřejmě

adrenalinových úkolů. „Tady pomohl rozvoj technologií, sportovci mají k dispozici materiály, které jsme dřív neznali,“ připouští Stanislav Hájek.

Invazi dalších sportovních dobrodruhů na Trnávku si ale moc dobře představit neumí.

Na vině je handicap, s nímž se vodácký kanál Trnávka na prahu osmdesátých let minulého století objevil a jehož se nikdy nezbaví. Přestože nádrž nad kanálem pojme 6,7 milionu kubíků vody, na rozvoj provozu sportoviště je to málo. „Můžeme tady pořádat závody v březnu, dubnu, květnu a červnu a pak ještě v září a v říjnu, a to v každém měsíci jen jeden víkend,“ vypočítává Stanislav Hájek.

Správa umělého kanálu se tak už dávno vzdala myšlenky, že by na Trnávce mohly být několikadenní mezinárodní závody typu mistrovství světa. „Na takové závody je třeba mít vodu k dispozici alespoň pět dní v řadě, což nám Trnávka neumožňuje,“ uzavírá realisticky Stanislav Hájek.

Vodní dílo Trnávka

✘ Nachází na řece Trnava nad obcí Želiv, necelé 2 kilometry nad soutokem řeky Trnavy a Želivky. Bylo postaveno v letech 1977 až 1981. Nádrž Trnávka je spolu s představnými nádržemi Němčice a Sedlice součástí vodohospodářského komplexu, jejichž hlavním účelem je zachycení splavenin přinášených vodním tokem do vodárenské nádrže Želivka-Švihov.

✘ Celkový objem nádrže činí 6,7 mil. m³ s plochou hladiny 98 ha.

✘ Součástí vodního díla je slalomová dráha, jejíž vtok, hrazený klapkovým uzávěrem, je situován na levé straně hráze. Po umístění umělých překážek tvořených betonovými a dřevěnými prahy a výhony se slalomová dráha řadí k nejobtížnějším ve střední Evropě.

zdroj: Info Povodí Vltavy

ŠPIČKOVÉ ZÁVODY I ADRENALIN. Když se několikrát do roka zaplní umělý vodácký kanál nad Želivem vodou, bývají zde k vidění špičkové závody, na nichž nechybí ani reprezentanti, kteří vozili a určitě dále budou vozit medaile z olympijských her nebo světových či kontinentálních šampionátů. S raftaři přišel na kanál pro změnu adrenalinu a někdy i možná víc zábavy. Foto: Deník / Denisa Šímanová (2x)